

Onderwerp : Programmabegroting Zutphen 2023-2026

Programma : Algemene dekkingsmiddelen

Forum : Oordeelsvormend

Portefeuillehouder(s) : E. Boswinkel

Inlichtingen bij : Klaas Kamphuis

06-51984879

K.Kamphuis@zutphen.nl

Soort bevoegdheid : Kaderstellend

Beleidsvrijheid : Ruim

Programmabegrotingswijziging : Nee

Het college van burgemeester & wethouders stelt voor:

1. De jaarschijf 2023 van de programmabegroting Zutphen 2023 - 2026 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de jaarschijven 2024 - 2026 uit de programmabegroting 2023 - 2026.
3. De voorgenomen investeringen voor het begrotingsjaar 2023 zoals opgenomen in de programmabegroting 2023 - 2026 vast te stellen en hiervoor de kredieten beschikbaar te stellen.
4. Een bedrag van €500.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve ten gunste van het budget energiekosten 2023.
5. Kennis te nemen van de najaarsnota.

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2023 - 2026 aan. Deze programmabegroting is vanaf oktober 2022 ook te raadplegen via de website. De indeling van de programmabegroting is anders dan de voorgaande jaren. De nieuwe indeling van de programmabegroting is conform de hoofdindeling van het coalitieakkoord die het college dit jaar heeft gesloten. Concreet zijn er nu vier programma's in plaats van vijf. Door de indeling van de programmabegroting aan te passen aan het coalitieakkoord is het voor u als raad gemakkelijker de voortgang van het coalitieakkoord te volgen dan zonder deze aanpassing.

Ook deze programmabegroting is, net als de twee voorgaande programmabegrotingen, structureel sluitend. Dat wil zeggen dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten. In combinatie met het uitgangspunt van realistisch ramen is een structureel sluitende programmabegroting een belangrijk uitgangspunt om te voorkomen dat de gemeente financieel in zwaar weer terechtkomt.

Tijdens het Voorjaarsgesprek is door ons aangegeven bij de programmabegroting ook een najaarsnota te presenteren. In deze najaarsnota is aangegeven hoe het coalitieakkoord zijn

vertaling heeft gekregen in de programmabegroting. In de najaarsnota is dat op hoofdlijnen beschreven, daarnaast zijn alle mutatievoorstellen als bijlage toegevoegd. De mutatievoorstellen zijn de concrete plannen voortkomend uit het coalitieakkoord. Al met al heeft dit geleid tot een ambitieuze programmabegroting 2023 - 2026 waar wij als college met veel plezier mee aan de slag gaan.

Beoogd effect

Vaststellen van de programmabegroting 2023 waardoor het afgesloten coalitieakkoord tot uitvoering gebracht kan worden en de daarvoor noodzakelijke financiële middelen zijn toebedeeld.

Argumenten

1.1 Er is sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting.

De programmabegroting 2023 - 2026 is in financieel opzicht structureel sluitend . Dat wil zeggen dat alle structurele lasten gedekt zijn met structurele baten. Een structureel sluitende meerjarenbegroting is een door de raad vastgesteld kader.

1.2 De jaarschijf 2023 uit de programmabegroting 2022 - 2025 is gecorrigeerd voor financiële wijzigingen.

De basis voor de begroting 2023 is de jaarschijf 2023 vanuit de programmabegroting 2022 - 2025. Hierop worden de zogenaamde noodzakelijke wijzigingen aangebracht. Dit betreffen uitgaven voor nieuw wettelijk beleid, onontkoombare uitgavenstijgingen op bestaand beleid, prijs- en loonstijgingen door indexatie en lagere baten. Overigens kan dit ook "omgekeerd" gebeuren. Er kan ook sprake zijn van lagere lasten en hogere baten die van invloed zijn op de begroting 2023. De aangebrachte wijzigingen op de begroting 2023 hebben als basis de "mutatievoorstellen noodzakelijk". Deze zijn als bijlage toegevoegd aan de programmabegroting 2023 - 2026.

1.3 Het coalitieakkoord is vertaald in de programmabegroting 2023 - 2026.

In de programmabegroting 2023 - 2026 is het coalitieakkoord van juni 2022 vertaald. Dit is gedaan aan de hand van de "mutatievoorstellen coalitieakkoord" die als bijlagen aan deze programmabegroting zijn toegevoegd. Het jaar 2023 is een jaar waarop menig ambitie van het college verder wordt uitgewerkt en de daadwerkelijke uitvoering vanaf 2024 ter hand wordt genomen.

1.4 De taakstelling voor Jeugd is aangepast.

In de programmabegroting 2023 - 2026 stond nog steeds een taakstelling voor Jeugd van €1.000.000. Deze taakstelling van €1.000.000 is sinds 2021 in de begroting opgenomen. Daarvoor bedroeg de taakstelling €1.700.000. De afgelopen jaren hebben laten zien dat deze taakstelling niet realiseerbaar is, de uitgaven voor Jeugd blijven, ondanks alle inspanningen om de uitgaven te laten dalen, juist stijgen. Daarom hebben wij de taakstelling voor Jeugd van €1.000.000 structureel uit de begroting gehaald.

1.5 Het is belangrijk de buffer van €500.000 bij aanvang van 2023 ter beschikking te hebben.

Wij hebben ervoor gekozen een buffer in de programmabegroting in te bouwen van jaarlijks €500.000. Het is belangrijk om deze buffer bij aanvang van het begrotingsjaar 2023 beschikbaar te hebben. Door het hanteren van deze buffer kunnen financiële nadelen ten opzichte van de begroting gecompenseerd worden. Ook kunnen onvoorzienbare uitgaven gedekt worden zonder dat er direct sprake is van een tekort in de begroting.

3.1 De benodigde kredieten worden nu beschikbaar gesteld.

De investeringen worden jaarlijks in een meerjarig investeringsplan voor de komende jaren opgenomen. Door het vaststellen van de programmabegroting stelt u daarmee ook de investeringen uit de eerste jaarschijf van het meerjarig investeringsplan beschikbaar en daarmee de bijbehorende kredieten.

4.1 In de programmabegroting 2023 - 2026 is extra geld opgenomen voor de gestegen kosten van energie.

In de programmabegroting 2023 - 2026 is extra geld opgenomen voor de gestegen kosten van energie. Voor 2023 wordt een piek verwacht in de uitgaven, daardoor is voor 2023 een extra bedrag toegevoegd aan de begroting van €1.000.000. Voor de jaren daarna is een extra bedrag toegevoegd van jaarlijks €500.000. Voor het jaar 2023 wordt eenmalig een bedrag van €500.000 vanuit de Algemene Reserve toegevoegd aan de begroting, de resterende bedragen van jaarlijks €500.000 worden ten laste gebracht van het begrotingssaldo. Door de jaarschijf 2023 van deze programmabegroting vast te stellen is een afzonderlijke begrotingswijziging voor de onttrekking van €500.000 aan de Algemene Reserve niet nodig.

Kanttekeningen

1.1 De opgenomen budgetten voor Jeugd zijn met name voor 2026 onzeker en ongunstig.

In 2021 heeft een commissie, die belast was met de vraag wat de omvang moet zijn voor de toekomstige budgetten jeugd, aangegeven dat de budgetten fors moesten worden verhoogd. Het Rijk heeft dit overgenomen maar tegelijkertijd ook weer nieuwe bezuinigingen afgekondigd op de budgetten Jeugd. Vanuit de provincie krijgen wij als gemeente bindende rekenregels voor het bepalen van de budgetten Jeugd voor de komende jaren. Voor 2023 verandert er niets, voor de jaren 2024 en 2025 worden de budgetten iets ruimer dan tot nu toe was aangenomen. Voor het jaar 2026 wordt nu rekening gehouden met een budgetverlaging van €1.000.000. Dit nadeel is opgebouwd uit een nadeel in de Algemene Uitkering van €2.500.000 en een ingecalculeerd voordeel op de uitgaven voor Jeugd van €1.500.000 waardoor er een nadeel ontstaat van €1.000.000. Of er in 2026 daadwerkelijk sprake is van een uitgavendaling van €1.500.000 zal nog moeten blijken. Het is echter de uitkomst van de bindende rekenregels zoals voorgeschreven door de provincie.

1.2 De programmabegroting laat een nadeel zien met betrekking tot het Woonplaatsbeginsel.

Op dit moment zijn wij als gemeente jaarlijks per saldo ongeveer €600.000 meer kwijt aan uitgaven Jeugd door het zogenaamde Woonplaatsbeginsel. Deze verschuiving in kosten, waarbij de gemeente waar het kind staat ingeschreven, verantwoordelijk is voor betaling van de zorgkosten en niet de gemeente waar de zorg plaatsvindt, is in principe een kostenneutrale verschuiving van kosten. Voor een aantal gemeenten, waaronder Zutphen, blijkt dit niet zo te

zijn. Het is wrang om te beseffen dat er dus ook gemeenten zijn die een voordeel halen op het Woonplaatsbeginsel. Het Rijk is vooralsnog niet bereid om naar deze materie te kijken maar als college gaan wij hier zeker mee aan de slag om deze ongelijkheid op te heffen.

1.3 De uitkomsten van de septembercirculaire zijn nog niet bekend.

Ten tijde van het opstellen van de programmabegroting 2023 - 2026 was de inhoud van de september circulaire nog niet bekend. De uitkomst hiervan kan invloed hebben op de begroting. Mocht dit zo zijn dan gaan wij u hier vanzelfsprekend over informeren bij de presentatie van de programmabegroting 2023 - 2026.

4.1 Het jaar 2026 is begrotingstechnisch een moeilijk jaar.

De jaren 2024 en 2025 sluiten met een positief begrotingssaldo van respectievelijk 5,5 miljoen euro en 8,8 miljoen euro naar 1,2 miljoen euro in 2026. Deze sterke daling van het begrotingssaldo in 2026 heeft een aantal oorzaken zoals de herberekening Jeugd, het gegeven dat het Rijk op dat moment de opschalingskorting, die tijdens deze kabinetsperiode is komen te vervallen, onder een andere naam weer voort wil zetten. Tenslotte wil het Rijk de accresberekening wijzigen waardoor de Algemene Uitkering gaat dalen en de gemeente haar eigen inkomsten moet verhogen. Hoe dat proces er uitziet is nog onduidelijk en zorgt op dit moment voor een scherpe daling van het begrotingssaldo 2026.

Financiën

Financieel perspectief	bedragen x € 1			
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Saldo programmabegroting 2021	391.800	1.833.600	3.103.900	3.103.900
Effecten opgetreden na programmabegroting				
- gevolgen circulaire algemene uitkering (voordeel)	10.610.800	14.358.400	17.768.400	11.931.900
- indexering	-2.256.200	-2.256.200	-2.256.200	-2.810.400
- extra indexering	-2.033.100	-2.033.100	-2.033.100	-2.033.100
Subtotaal	6.321.500	10.069.100	13.479.100	7.088.400
Resultaat zonder nieuwe voorstellen	6.713.300	11.902.700	16.583.000	10.192.300
Voorstellen noodzakelijke aanpassingen	2.910.400	2.898.600	2.866.800	2.763.100
Voorstellen gebaseerd op het coalitieakkoord	2.283.400	2.241.400	2.501.300	2.850.500
Totaal aangevraagde voorstellen	5.193.800	5.140.000	5.368.100	5.613.600
Begrotingssaldo na verwerking voorstellen	1.519.500	6.762.700	11.214.900	4.578.700
Technische mutaties	19.500	222.700	979.800	805.900

Toename budget jeugd	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Herziening rekenmethode jeugd		-475.600	-111.000	1.095.500
Gewenste buffer	500.000	500.000	500.000	500.000
Subtotaal mutaties	1.519.500	1.247.100	2.368.800	3.401.400

Saldo programmabegroting 2023 voor bestemming	0	5.515.600	8.846.100	1.177.300
Storten/onttrekking algemene reserve	0	-5.515.600	-8.846.100	-1.177.300
Saldo programmabegroting 2023	0	0	0	0

Een negatief bedrag (-) is een negatief resultaat

Communicatie

De planning voor de behandeling van de programmabegroting 2023 - 2026 met forum en raad ziet er als volgt uit:

- 03/10/2022: forumspecial waarin het college de begroting financieel en inhoudelijk presenteert
- 13/10/2022: informele bijeenkomst waarin technisch-financiële vragen gesteld kunnen worden
- 17/10/2022: uiterste datum waarop schriftelijke vragen kunnen worden ingediend
- 24/10/2022: beantwoording schriftelijke vragen
- 31/10/2022: oordeelsvormend forum
- 07/11/2022: besluitvorming door de raad

Uitvoering

Na vaststelling door de raad worden in 2023 de activiteiten uitgevoerd zoals verwoord in de begroting.

Evaluatie

Rapportage over de uitvoering van de programmabegroting 2023 vindt plaats via de twee bestuursrapportages, de twee actualisaties hiervan en de jaarrekening 2023.

Bijlagen

- Programmabegroting 2023-2026
- Najaarsnota 2022
- Mutatievoorstellen noodzakelijk Sociaal Domein
- Mutatievoorstellen noodzakelijk Ruimte en Economie
- Mutatievoorstellen noodzakelijk Bedrijfsvoering
- Mutatievoorstellen coalitieakkoord Sociaal Domein
- Mutatievoorstellen coalitieakkoord Ruimte en Economie

- Mutatievoorstellen coalitieakkoord Bedrijfsvoering
- Mutatievoorstellen niet gehonoreerd
- Totaaloverzicht mutatievoorstellen noodzakelijk
- Totaaloverzicht mutatievoorstellen coalitieakkoord
- Voorstellen gedekt uit een reserve

Ontwerp

Bijlagen

Griffienummer : 2022-0088

gelet op artikel 189 e.v. van de Gemeentewet;

Besluit :

1. De jaarschijf 2023 van de programmabegroting Zutphen 2023 - 2026 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de jaarschijven 2024 - 2026 uit de programmabegroting 2023 - 2026.
3. De voorgenomen investeringen voor het begrotingsjaar 2023 zoals opgenomen in de programmabegroting 2023 - 2026 vast te stellen en hiervoor de kredieten beschikbaar te stellen.
4. Een bedrag van €500.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve ten gunste van het budget energiekosten 2023.
5. Kennis te nemen van de najaarsnota.

Behandeld in

03-10-2022 Forum

13-10-2022 Forum

31-10-2022 Forum

07-11-2022 Raad